

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเยาวชนที่อยู่ระหว่างคุมประพฤติในปี พ.ศ. 2545 – 2546 ของศาลจังหวัดพิษณุโลก แผนกคดีเยาวชนและครอบครัว โดยมีขั้นตอนการวิจัยแต่ละขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการเกี่ยวกับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาปัญหาและสาเหตุการกระทำผิดของเยาวชน ประชากร ได้แก่ เยาวชนที่ศาลมีคำพิพากษาให้คุมประพฤติระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2546 ที่มีปัญหาด้านครอบครัว จำนวน 264 คน

กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้นำเยาวชนที่มีปัญหาด้านครอบครัวระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2546 จำนวน 264 คนมาวิเคราะห์หาสาเหตุการกระทำผิด จำนวน 50 คน

ขั้นตอนที่ 2 การวัดคุณภาพชีวิตของเยาวชนที่มีปัญหาด้านครอบครัว ประชากร ได้แก่ เยาวชนที่มีคุณภาพชีวิต ด้านครอบครัว ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2546 จากสาเหตุการกระทำผิด จำนวน 50 คน

กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้นำเยาวชนทั้ง 50 คน ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2546 มาดำเนินการวัดคุณภาพชีวิตด้านการเห็นคุณค่าในตนเอง เพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 15 คน

ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนาคุณภาพชีวิตเยาวชนตามโปรแกรมที่กำหนด ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เยาวชนที่วัดคุณภาพชีวิตด้านการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ จำนวน 15 คน มาเป็นกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์มาตรฐานการทำการกิจกรรมกลุ่มของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการดำเนินงานเป็น 3 ขั้นตอน ดังนั้นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจึงแบ่งออกเป็น 3 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 เป็นรายงานแสดงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดพิษณุโลกระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2546

ฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการวัดคุณภาพชีวิตด้านการเห็นคุณค่าในตนเอง แบบมาตราส่วนประเมินค่าแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) 5 ระดับ จำนวน 26 ข้อ โดยแบ่งเป็นคำถามเชิงบวกและเชิงลบ อย่างละ 13 ข้อ คละกันไป

ฉบับที่ 3 เป็นแบบสอบถามก่อนและหลังการเข้าโปรแกรมพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนที่อยู่ในระหว่างคุมประพฤติในปี พ.ศ. 2545 – 2546 ของศาลจังหวัดพิษณุโลก แผนกคดีเยาวชนและครอบครัว ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 3.1 เป็นแบบสอบถามหลังการเข้าโปรแกรมพัฒนาคุณภาพชีวิตทั้ง 10 กิจกรรม

ตอนที่ 3.2 เป็นการวัดเยาวชนก่อนและหลังการนำไปใช้ของเยาวชน โดยจำแนกเป็นรายด้าน 3 ด้านดังต่อไปนี้

1. ด้านความรู้ความเข้าใจ
2. ด้านทักษะ
3. ด้านการนำไปใช้

3. การสร้างเครื่องมือ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการดำเนินการเป็น 2 ตอน ดังนั้นผู้วิจัยจึงสร้างเครื่องมือออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สร้างเครื่องมือวัดคุณภาพชีวิต ด้านการเห็นคุณค่าในตนเอง โดยดำเนินการดังนี้

1. ศึกษา เอกสาร ตำรา เกี่ยวกับการวัดคุณภาพชีวิต
2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการวัดคุณภาพชีวิตที่เป็นทั้งเชิงบวกและเชิงลบ โดยจัดให้คละกัน และแบ่งแบบสอบถามเชิงบวก จำนวน 13 ข้อ คือข้อที่ 1, 4, 5, 7, 9, 13, 16, 18, 20, 21, 23, 25 และ 26 แบบสอบถามเชิงลบ จำนวน 13 ข้อ คือข้อที่ 2, 3, 6, 8, 10, 11, 12, 14, 15, 17, 19, 22 และ 24

3. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ โดยมีผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

นายสุพัฒน์	พงษ์ศักดิ์ศิริกุล	ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดพิษณุโลก
นายมาโนช	รัตนะนาคะ	ผู้พิพากษาศาลจังหวัดพิษณุโลก แผนกคดีเยาวชนและครอบครัว
นางวรรณภา	พัฒนาศิริ	ผู้พิพากษาศาลจังหวัดสุโขทัย แผนกคดีเยาวชนและครอบครัว
นางสาวเกษมา	นิมะพันธ์	ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก และเยาวชนจังหวัดพิษณุโลก
น.ส.เพียงเพ็ญ	เอี่ยมละออ	นักจิตวิทยา ระดับ 5

4. นำเครื่องมือที่ผ่านการวัดความเที่ยงมาใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 สร้างโปรแกรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเยาวชน โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยได้สอดคล้องแทรกโปรแกรมพัฒนาคุณภาพชีวิตไว้ในแบบสอบถาม เพื่อวัดคุณภาพชีวิตเชิงบวกเชิงลบของเยาวชนที่อยู่ระหว่างคุมประพฤติในปี พ.ศ. 2545 – 2546 ของศาลจังหวัดพิษณุโลก เพื่อนำมากำหนดเป็นกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชน 10 กิจกรรม ดังต่อไปนี้

1.1 กิจกรรมใจประสานใจ ผู้วิจัยได้สอดคล้องแทรกคำถามเชิงบวกในข้อที่ 21) ฉันคิดว่าฉันเป็นคนใจกว้างน่ารัก และข้อ 23) คนส่วนมากคิดว่าฉันเป็นคนที่น่าพูดคุยด้วย ส่วนคำถามในเชิงลบได้สอดคล้องแทรกในข้อที่ 11) ฉันรู้สึกว่าคุณไม่ยอมรับฉัน และข้อที่ 22) คนอื่น ๆ คงจะมีความสุขมากถ้าไม่มีฉัน

1.2 กิจกรรมใบหน้าปริศนา ผู้วิจัยได้สอดคล้องแทรกคำถามเชิงบวกในข้อที่ 7) ฉันต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงในชีวิตได้ และข้อ 16) ฉันคิดว่าความวิตกกังวล ความไม่สบายใจต่าง ๆ เป็นเพียงอาการของปัญหาที่แก้ได้ ส่วนคำถามในเชิงลบได้สอดคล้องแทรกในข้อที่ 17) คนไม่ชอบฉันเพราะฉันมีข้อผิดพลาดหลายอย่าง

1.3 กิจกรรมครอบครัวในดวงใจ ผู้วิจัยได้สอดคล้องแทรกคำถามเชิงบวกในข้อที่ 9) พ่อแม่เอาใจใส่ในตัวฉัน ข้อ 13) ฉันมีความสำคัญต่อครอบครัว และข้อ 18) ฉันสามารถทำอะไรที่พ่อแม่ภูมิใจได้ ส่วนคำถามในเชิงลบได้สอดคล้องแทรกในข้อที่ 2) ฉันรู้สึกว่าตนเองไม่มีคุณค่าในสายตาของคนในครอบครัว 12) พ่อแม่ไม่เข้าใจฉัน และข้อที่ 15) ฉันไม่มีความสามารถทำให้ครอบครัวภาคภูมิใจในตัวฉันได้

1.4 กิจกรรมตราประจำตัว ผู้วิจัยได้สอดคล้องแทรกคำถามเชิงบวกในข้อที่ 5) ฉันมีความเชื่อมั่นในตนเอง และข้อ 21) ฉันคิดว่าฉันเป็นคนใจกว้างน่ารัก ส่วนคำถามในเชิงลบได้สอดคล้องแทรกในข้อที่ 17) คนไม่ชอบฉันเพราะฉันมีข้อผิดพลาดหลายอย่าง และข้อที่ 19) ฉันไม่คิดว่าตนเองมีคุณค่าพอ

1.5 กิจกรรมล่าลายเซ็น ผู้วิจัยได้สอดแทรกคำถามเชิงบวกในข้อที่ 23) คนส่วนมากคิดว่าฉันเป็นคนที่น่าพูดคุยด้วย และข้อ 25) ฉันเป็นคนน่าเชื่อถือ ส่วนคำถามในเชิงลบได้สอดแทรกในข้อที่ 11) ฉันรู้สึกว่เพื่อนไม่ยอมรับฉัน และข้อที่ 19) ฉันไม่คิดว่าตนเองมีคุณค่าพอ

1.6 กิจกรรมจะบอกให้ะคิดอะไรอยู่ ผู้วิจัยได้สอดแทรกคำถามเชิงบวกในข้อที่ 7) ฉันต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงในชีวิตได้ และข้อ 16) ฉันคิดว่าความวิตกกังวล ความไม่สบายใจต่าง ๆ เป็นเพียงอาการของปัญหาที่แก้ได้ ส่วนคำถามในเชิงลบได้สอดแทรกในข้อที่ 10) ฉันรู้สึกว่าตนเองด้อยกว่าเพื่อน ข้อที่ 11) ฉันรู้สึกว่เพื่อนไม่ยอมรับฉัน ข้อที่ 14) ฉันรู้สึกท้อแท้ต่อปัญหาและอุปสรรค ข้อที่ 22) คนอื่น ๆ คงจะมีความสุขมากถ้าไม่มีฉัน และข้อที่ 24) ฉันตัดสินใจผิดบ่อย ๆ

1.7 กิจกรรมใจเขาใจเรา ผู้วิจัยได้สอดแทรกคำถามเชิงบวกในข้อที่ 21) ฉันคิดว่าฉันเป็นคนใจกว้างน่าคบ และข้อ 23) คนส่วนมากคิดว่าฉันเป็นคนที่น่าพูดคุยด้วย ส่วนคำถามในเชิงลบได้สอดแทรกในข้อที่ 10) ฉันรู้สึกว่าตนเองด้อยกว่า ข้อที่ 14) ฉันรู้สึกท้อแท้ต่อปัญหาและอุปสรรค และข้อที่ 22) คนอื่น ๆ คงจะมีความสุขมากถ้าไม่มีฉัน

1.8 กิจกรรมคุณค่าแห่งใจ ผู้วิจัยได้สอดแทรกคำถามเชิงบวกในข้อที่ 13) ฉันมีความสำคัญต่อครอบครัว ข้อที่ 18) ฉันสามารถทำอะไรให้พ่อแม่ภูมิใจได้ และข้อ 20) ฉันคิดว่าฉันเป็นผู้หน้าที่ดีได้ ส่วนคำถามในเชิงลบได้สอดแทรกในข้อที่ 8) ฉันรู้สึกท้อแท้เวลามีปัญหาในการทำงาน ข้อที่ 15) ฉันไม่มีความสามารถทำให้ครอบครัวภาคภูมิใจในตัวฉันได้ และข้อที่ 19) ฉันไม่คิดว่าตนเองมีคุณค่าพอ

1.9 กิจกรรมของของความคิด ผู้วิจัยได้สอดแทรกคำถามเชิงบวกในข้อที่ 1) ฉันมีความสามารถที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ได้ ข้อที่ 4) ฉันตั้งใจที่จะทำงานให้สำเร็จได้ และข้อที่ 23) คนส่วนมากคิดว่าฉันเป็นคนที่น่าพูดคุยด้วย ส่วนคำถามในเชิงลบได้สอดแทรกในข้อที่ 19) ฉันไม่คิดว่าตนเองมีคุณค่าพอ และข้อที่ 22) คนอื่น ๆ คงจะมีความสุขมากถ้าไม่มีฉัน

1.10 กิจกรรมความหวังในอนาคต ผู้วิจัยได้สอดแทรกคำถามเชิงบวกในข้อที่ 1) ฉันมีความสามารถที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ได้ ข้อที่ 4) ฉันตั้งใจที่จะทำงานให้สำเร็จได้ 5) ฉันมีความเชื่อมั่นในตนเอง ข้อที่ 18) ฉันสามารถทำอะไรที่พ่อแม่ภูมิใจได้ และข้อ 26) ฉันคิดว่าฉันจะทำชีวิตให้ดีขึ้น ส่วนคำถามในเชิงลบได้สอดแทรกในข้อที่ 3) ฉันท้อแท้หมดกำลังใจในชีวิต และข้อที่ 6) ฉันกลัวชีวิตจะผิดหวัง

2. กำหนดจุดมุ่งหมายของแต่ละกิจกรรม

3. นำกิจกรรมมาใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณภาพชีวิตต่ำ

ตอนที่ 3 เป็นการวัดเยาวชนหลังการฝึกอบรมในแต่ละกิจกรรม และวัดเยาวชนก่อน และหลังการเข้าโปรแกรมพัฒนาคุณภาพชีวิต ในด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านการนำไปใช้ และ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ศึกษาจุดมุ่งหมาย และวิธีดำเนินการกิจกรรมของแต่ละกิจกรรม
2. นำจุดมุ่งหมาย และวิธีดำเนินการมาสร้างเครื่องมือในการวัดเยาวชน
3. นำแบบสอบถามมาให้ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจสอบความเที่ยงตรงของ

เครื่องมือ

4. นำเครื่องมือที่ผ่านการวัดความเที่ยงมาใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้วางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย ถึงผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดพิษณุโลก แผนกคดีเยาวชนและครอบครัว เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งการดำเนินการเป็น 3 ตอน ดังนั้นผู้วิจัยจึงแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูล ออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์หาสาเหตุของเยาวชนที่กระทำผิดตามแบบรายงานแสดงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2546 ของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดพิษณุโลก

ตอนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลแบบวัดคุณภาพชีวิตของเยาวชน โดยการคำนวณหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำค่าเฉลี่ยมาแปลความหมายโดยแยกเป็นแบบสอบถามเชิงบวก และแบบสอบถามเชิงลบ ดังนี้

1. แบบสอบถามเชิงบวก นำค่าเฉลี่ยมาแปลค่าได้ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 เยาวชนมีคุณภาพชีวิต มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 เยาวชนมีคุณภาพชีวิต มาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 เยาวชนมีคุณภาพชีวิต ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 เยาวชนมีคุณภาพชีวิต น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 เยาวชนมีคุณภาพชีวิต น้อยที่สุด

2. แบบสอบถามเชิงลบ นำค่าเฉลี่ยมาแปลค่าได้ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 เยาวชนมีคุณภาพชีวิต มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 เยาวชนมีคุณภาพชีวิต มาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 เยาวชนมีคุณภาพชีวิต ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 เยาวชนมีคุณภาพชีวิต น้อย

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 เยาวชนมีคุณภาพชีวิต น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นการวิเคราะห์หลังการฝึกอบรมในแต่ละกิจกรรม และวิเคราะห์ก่อน และหลังการเข้ารับการอบรมตามโปรแกรมพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชน แล้วนำมา คำนวณหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำค่าเฉลี่ยมาแปลความหมาย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	เยาวชนมีคุณภาพชีวิต	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	เยาวชนมีคุณภาพชีวิต	มาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	เยาวชนมีคุณภาพชีวิต	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	เยาวชนมีคุณภาพชีวิต	น้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	เยาวชนมีคุณภาพชีวิต	น้อยที่สุด

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. ค่าร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean)
3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
Pibulsongkram Rajabhat University